

Jazyk a identita sú súčasťou ľudskej dôstojnosti

28.9.2026 - | Verejný ochranca práv

V týchto dňoch som na zahraničnej pracovnej ceste v New Yorku, kde ma čaká viacero pracovných stretnutí a podujatí venovaných ochrane ľudských práv.

Jedným z nich bolo aj prijatie učiteliek slovenských víkendových škôl pôsobiacich v Spojených štátoch amerických na Generálnom konzuláte Slovenskej republiky v New Yorku.

Ochrana ľudských práv totiž nie je iba o rozhodnutiach súdov či zásahoch štátnych orgánov. Je aj o vytváraní podmienok, v ktorých môže každý človek slobodne rozvíjať svoju osobnosť, zachovávať si svoju identitu, používať svoj jazyk a udržiavať vzťah ku kultúre a komunite, z ktorej pochádza.

Práca slovenských učiteliek má preto aj dôležitý ľudskoprávny rozmer. Pomáhajú vytvárať priestor, v ktorom môžu deti slovenských rodín vyrastajúce v zahraničí spoznávať jazyk svojich rodičov a starých rodičov, slovenskú kultúru a tradície a slobodne si budovať vzťah k vlastným koreňom.

Jazyk totiž nie je iba nástrojom komunikácie. Je súčasťou identity človeka, kultúrneho dedičstva a spojenia medzi generáciami.

Aj preto na Slovákov žijúcich v zahraničí pamätá samotná Ústava Slovenskej republiky. Jej čl. 7a hovorí o podpore ich národného povedomia a kultúrnej identity, ich inštitúcií aj vzťahov s materskou krajinou.

Za slovenskými víkendovými školami sú konkrétni ľudia – učiteľky, rodičia a celé komunity, ktoré venujú svoj čas a energiu tomu, aby ďalšia generácia mala možnosť poznať svoje korene, svoj jazyk a kultúrne dedičstvo. Za túto prácu im patrí úprimné poďakovanie a uznanie.

Aj ochrana ľudských práv je napokon o tom, aby mal každý človek priestor byť tým, kým je, poznať svoje korene a slobodne rozvíjať svoju identitu.

Zahraničná pracovná cesta v New Yorku sa uskutočňuje na základe pozvania občianskeho združenia Spoločná cesta, ktoré je spoluorganizátorom ľudskoprávnej konferencie konanej pri príležitosti zasadnutia Valného zhromaždenia OSN. Na konferencii vystúpim ako jeden z rečníkov. Náklady spojené s letenkami a ubytovaním pre mňa a kolegu nehradí Kancelária verejného ochranu práv, ale v plnom rozsahu organizátori.

<https://vop.gov.sk/jazyk-a-identita-su-sucastou-ludskej-dostojnosti>